

UPPSALA UNIVERSITET
Institutionen för kulturanthropologi och etnologi

UPPSALA UNIVERSITET

Den ofrivilliga ensamheten i den ensamma frivilligheten...

En etnografisk studie om incels-fenomenet i det svenska samhället

Kandidatuppsats i Kulturanthropologi

Uppsala Universitet

Handledare: Peter Lagerqvist

Författare: Amanda Ömar

Höstterminen 2020

Sammanfattning:

Ensamhet blir allt mer normalt i det svenska samhället, paradoxalt nog är det inte normativt att vara ensam. Det blir tydligt när det kommer till unga mäns intersubjektiva förståelse för ensamhet och hur det uttrycks på Flashbacks incels-forum. Denna uppsats syftar till att genom antropologiska metoder och men en socialkonstruktivistisk analys med förankring i kritisk mansforskning och queerteori utforska incels uttryckta upplevelse av ensamhet i det svenska samhället. Det finns samhällsstrukturer om relationskapande och maskulinitet som skapar, påverkar och reproducerar ensamhet, vilket denna studie avser att förstå. Incel-fenomenet ifrågasätts därmed i denna studie som en social konstruktion, det vill säga, istället för att utgå från att det är ett hälsoproblem eller säkerhetsproblem, så ifrågasätter studien huruvida dessa benämningar, och de diskurser som dem bygger på, återspeglar fenomenets sociala förutsättningar. Fokuset är således inte att värdera eller förringa incels. Uppsatsen bygger främst på intervjuer med självidentifierade incels och netnografiska observationerna från Flashbacks forum, vilket ligger till grund för analysen. Det huvudsakliga resultatet pekar på att det inte finns någon entydig definition av incel men att det existerar en tydlig bild av incels-typen som har olika associationer beroende på kontexten i vilken det studeras. Den uttryckta upplevelsen av ensamhet bland svenska incels varierar men gemensamt är att samtliga behöver förhålla sig till maskulinitetsnormer och heteronormativa strukturer för samlevnad i Sverige. De som inte uppfyller samhällets förväntningar utsätts för sanktioner i form av marginalisering, patologisering och exkludering. Vilket i sin tur skapar förutsättningar för unga män att relatera till incels genom gemenskapen av det lidande ensamheten frambringar hos dem.

Nyckelord: Incel, Flashback, Ensamhet, Heteronormativitet, Maskulinitet, Hegemonisk diskurs, Individualism, Typologi, Wounded attachments och "Swedish theory of love".

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

1. Inledning	1
<i>Bakgrund</i>	1
<i>Syfte och frågeställning</i>	3
<i>Material och metod</i>	3
<i>Teoretiskt ramverk och begrepp</i>	5
<i>Tidigare forskning</i>	7
<i>Disposition</i>	8
2. Svenska samhällsdebatten kring incel	9
<i>Du vet, Incel "typen"</i>	9
<i>Incels tankar</i>	12
3. Den ensamma incels-mannen.....	15
<i>Den ideala biologiska mannen</i>	15
<i>Den svenska ensamheten</i>	19
4. Avslutande diskussion.....	25
Käll- och litteraturförteckning.....	27
<i>Litteratur</i>	27
<i>Elektroniska källor</i>	28
<i>Otryckta källor</i>	29
Intervjuer:.....	29
Observerade Flashback-användare:	30
Observation:	30
Bilaga.....	31
Bilaga 1: <i>Alana´s Involuntary Celibacy Project Definitions of Involuntary Celibacy</i>	31
Bilaga 2:.....	32
Bilaga 3:.....	32
Bilaga 4:.....	33

1. Inledning

Varför är det så skamligt med incel egentligen? I alla tider har det ju funnits män som inte har dugt åt någon och som har fått dö ensamma. Handlar skammen om att skapa en social press där män anstränger sig för att inte bli incel? Alla ni andra som är incel vågar ni berätta om det eller lider ni i tysthet? Jag vill ta tillbaka ordet incel från mobbarna och göra det till ett neutralt. (Flashbackanvändaren Samuel)

Bakgrund

Ensamhet beskrivs idag av svenska myndigheter som ett folkhälsoproblem som blir allt större. Forskning från Karolinska Institutet (Lund 2015) konstaterar att ensamhet är ett hot mot folkhälsan. Studien påvisar att ensamhet bör vägas in som en riskfaktor med andra livsstilsfaktorer som kost, motion och rökning i förebyggandet av folksjukdomar eftersom långvarig ofrivillig ensamhet kan innebära en kronisk lågintensiv stress, som i sin tur ökar risken för sjukdomar som hjärtinfarkt, stroke och demens. Ensamhet påverkar människors kroppar rent fysiskt men bär också på psykiska följder som ökad risk för depression. Det är vanligt att prata om den utbredda ensamheten i Sverige och att svenskar är ett ensamt folk (Lund 2015; 1177 vårdguiden 2020). Enligt SCB (2019; 2020) är fyra procent av Sveriges befolkning socialt isolerade samt att av 4,7 miljoner hushållen i Sverige består 1,9 miljoner av ensamhushåll. Paradoxalt nog i en europeisk kontext har svenskar ett högre antal ensamboende men samtidigt visar olika studier att svenskar är mindre ensamma än majoriteten av människor i övriga europeiska länder (Brülde & Fors 2015:54;56f).

Statistiken visar också på en könsskillnad, ensamheten är mer utbredd bland män än bland kvinnor i Sverige. Kvinnor lider i större utsträckning av psykisk ohälsa medan män är överrepresenterade i självmordsstatistiken. Statistiken påvisar att väldigt många svenskar är ensamma men fysisk ensamhet innebär inte automatisk att individer känner sig ensamma eller lider av det (Brülde & Fors 2015:54ff). Myndigheter medger dock att det finns brister i forskningsstudier som gjorts på upplevelsen och påverkan av ensamhet, då det inte klargjort på vilket sätt man definierar ensamhet och därmed saknas kunskap om hur man ska hantera problemet (Lund 2015). Det återstår dock frågor om huruvida det offentliga uppmärksammandet av ensamhetsfenomenets, som karaktäriseras av medicinska och psykologiska frågeställningar, kan återspeglas dess komplexitet som en del av en större

samhällsproblematisering? Det vill säga de olika samhällsstrukturer som påverkar individers subjektiva ensamhet.

Dessa frågor blir allt mer angelägna med att fenomenet *incel* har fått stor medial uppmärksamhet de senaste åren. Incel är en förkortning för ofrivilligt celibat [INvoluntary CELibacy], fenomenet förklaras ofta som en person som har svårigheter med att eller inte överhuvudtaget kan etablera en romantisk eller sexuell relation (Krakowski 2019). Fenomenet är i första hand förknippat med män som upplever sig leva i ofrivilligt celibat orsakat av ett ofördelaktigt utseende, dålig social kompetens samt misslyckande att leva upp till rådande normer om vad som anses vara manlighet (ne.se 2020). Det är ett interkulturellt online-fenomen med stor internationell spridning och uttrycks primärt på olika online-plattformar och forum. En anledning till att de uppmärksammas är att ett antal grova och dödliga våldsdåd som har begåtts runt om i världen av individer med förbindelser till incel-fenomenet. Internationella säkerhetstjänster har därmed gått ut med varning för det växande hot som kommer från incelmiljön, som karaktäriseras som en internetbaserad kultur av män som odlar kvinnohat och hämndlystnad till följd av oförmåga att inleda relationer (FOI 2020). Svenska Säkerhetspolisen har gått ut med att hotet från ensamma män har ökat även i Sverige (Säkerhetspolisen 2020), vilket är något som rapporterats flitigt i flera stora nyhetsmedierna i Sverige under de senaste åren. Det finns dock röster i samhället som motsäger sig denna bild. Stefan Krakowski (2019), överläkare i Psykiatri och som anses som expert inom området incels, menar emellertid att den överväldigande majoriteten av ensamma män inte utgör ett hot, utan att det i grund och botten främst handlar om ensamhet och självhat. Krakowski anser inte att incel är en homogen grupp utan snarare en online-gemenskap för väldigt ensamma män som inte kunnat etablera en romantisk relation.

Det finns således varken en klar definition av incel, eller deras benägenheter som hot mot samhället. Men även om fenomenet är diffust, så finns det individer som har anammat det och identifierar sig med det, trots att dem själva ofta anser sig vara patologiska. Just denna patologisering, som påvisas av SÄPO, men även kritiker inom samhället, som Krakowski, indikerar att det finns samhällsstrukturer som skapar, påverkar och reproducerar ensamhet. Det är dessa strukturer som denna studie avser att förstå. Målet är att vara kritisk men samtidigt att inte värdera eller förringa incels, vilket man riskerar att göra om man inte inramar dem i en bredare social frågeställning. Incel-fenomenet ifrågasätts därmed i denna studie som en social konstruktion, det vill säga, istället för att utgå från att det är ett hälsoproblem eller säkerhetsproblem, så ifrågasätter studien huruvida dessa benämningar, och de diskurser som dem bygger på, återspeglar fenomenets sociala förutsättningar.

Syfte och frågeställning

Studiens fokus är på det motsägelsefulla i den officiella svenska diskussionen, samt de diskussioner som förs bland människor som identifierar sig som incel. Dessa motsägelser, hävdar studien, bygger på en underliggande paradox. Ensamhet anses vara ett ökande samhällsproblem och statistiken visar att ensamhet blir allt mer vanligt i Sverige. Men även om det blir alltmer normalt att vara ensam är det inte normativt att vara ensam. Syfte med uppsatsen är att genom etnografiska metoder förstå den sociala konstruktionen av incels och hur det tar sig uttryck på webbplatsen Flashback, som är Sveriges största anonyma diskussionsforum. Den syftar därmed också till att få en djupare förståelse för hur den upplevda ensamheten uttrycks och förstås av unga män i Sverige. Studien utgår ifrån följande frågeställning: På vilket sätt formas och konstrueras föreställningar om incels i det svenska samhället? Vilka föreställningar och normer för sexualitet och maskulinitet kommer till uttryck på forumet kopplat till relationsskapande? Hur upplevs och uttrycks ofrivillig ensamhet på Flashback-forumet?

Material och metod

Det primära empiriska materialet som ligger till grund för studien samlades in under perioden oktober-december 2020. De huvudsakliga metoderna för studien är de traditionella etnografiska metoderna observation och intervju. Studien studerar sociala interaktioner på internet genom att göra en netnografisk undersökning eftersom incel-världen existerar främst på online-plattformar. Det finns hundratals internationella online-forum som är relaterade till incels men studiens syfte är att undersöka hur svenska ensamma män uttrycker sin ensamhet i relation till incels-rörelsen. Därmed föll valet av fält på webbsidan Flashback¹, som är den mest frekvent besökta sidan i Sverige. Flashback beskrivs av sina administratörer och användare som ett anonymt diskussionsforum som värnar för rätten till åsiktsfrihet och yttrandefrihet. De strävar efter att främja den fria debatten och hänvisar till 19:e artikeln om de mänskliga rättigheterna (Flashback 2020). Det innebär att moderationen på diskussioner mellan användare på forumen är sparsam, vilket i sin tur ger ett stort utbud på o censurerat material. Forumet öppnar upp möjligheten att prata om incel och ensamhet anonymt, utan att personligen stigmatiseras.

Studien inleddes med att avgränsa urvalet av diskussionstrådar genom att söka på begreppet incel i Flashbacks-sökfält för att få en relevant omfattning av material bland de 70 000 000 inlägg som gjorts på sidan. Det gav träffar på 22 trådar där incel förekom i titeln,

---

¹ www.Flashback.org

vilket i sin tur gav mig en överblick av det allmänna resonemanget kring ämnet och i vilket forum liknande ämnen diskuterades. Jag fokuserade därefter främst på forumen *relation och samlevnad: allmänt*, men även *politik feminism* samt *erotik och sexualitet*. Det sociala samspelet mellan aktörer på Flashback-forumet observerades för att få en djupare förståelse för det digitala sammanhangets sociala strukturering och organisering. I och med det kunde jag urskilja diskussionsteman samt hur kommunikation och interaktion sker på plattformen och därefter kartlägga teman och åsikter rörande föreställningar och tankegångar hos medlemmar (Berg 2015:89ff). Observationerna på forumet låg i grund för mina egna trådstarter om ensamhet, partnerskap och sexuellt umgänge. Det mynnade ut i till en deltagande observation, där jag deltog i diskussionerna på mina egna inlägg samt som andra trådar kring likande ämnen för att utveckla givande diskussioner. Jag har även observerat svensk nyhetsmedias rapportering kring ämnet incel det senaste året samt läst FOI:s incels-undersökning och Säpos uppdateringar om hotet kring ensamma män.

Olika metoder används för att intervjua informanterna. Den första intervjun som genomfördes var med Stefan Krakowski, överläkare i psykiatri och anses vara expert inom incels och som i denna intervju återspeglade många motsägelser i hur fenomenet diskuteras som ett samhällsproblem i Sverige. Intervjun varade i cirka 45 min och hölls över internet videochatt-programmet Zoom på grund av den rådande pandemin. De utförda observationerna i olika incel-trådar gav emellanåt möjlighet att identifiera potentiella informanter, eftersom det gav en överblick över återkommande och aktiva användare i de relevanta forumen. Tio informanter som själva identifierade sig som incel i något forum, kontaktades genom privata meddelanden via forumet. Av dessa tio svarade fyra, varav två resulterade i intervju. Intervjuerna var av semi-strukturerad karaktär, några förberedda öppna frågor rörande teman om ensamhet, ofrivillig eller frivillig singel samt relationer för att ge mer plats åt informantens egen reflektion. Huvudinformerarna för studien är således två intervjuade män och två observerade användare från Flashback. De intervjuade är Ludvig, en man i trettioårsåldern och ofrivilligt singel samt Emil, en man i trettioårsåldern som beskriver sig själv som incel. De två Flashback-användarna är Andreas, en man i tidiga tjugooårsåldern och incel samt Samuel, en man i trettioårsåldern som beskriver sig som volcel, frivilligt celibat. Samtliga har givits pseudonymer.

Intervju är en komplex arbetsmetod som kan ge varierande kvalitet och karaktär för resultatet (Fägerborg 2011:92), därför är det viktigt att reflektera över utförandet. Flashback har en stark anonymitetspolicy och ensamhet är ett känsligt ämne vilket måste tas i beaktning och respekteras. Informanterna fick valmöjligheten att bestämma vilken form intervjun skulle

utföras på: över zoom, mejl eller genom Flashback plattformen. Ludvigs intervju utfördes via privata-meddelanden och Emils via mejl. Kommunikationen för intervjuerna var asynkrona, det vill säga att det inte skett i realtid, vilket ger möjlighet att utforska djupare meningsstrukturer samt ger tid till eftertanke och utrymme för längre beskrivningar. Det ger även informanten möjlighet att reflektera över sitt liv medan denne lever det (Berg 2015:101f). En skriftlig intervju har sina brister, vilket har reflekterats över under forskningsprocessen. Man går miste om tonläge och kroppsspråk samt att det har krävts extra tydlighet för att undvika feltolkningar.

Allmänna forskningsetiska principer kan vara svåra att följa vid netnografisk forskning och man måste som forskare vara medveten om att empirin som genererats av ett fältarbete är forskarens erfarenhet av andra människors artikulerade erfarenheter, därmed är det viktigt att förhålla sig reflexivt till vad som är lämpligt (Berg 2015:67; Öhlander 2011:27). Jag har varit transparent och ärlig under forskningsprocess, såväl vid tillfrågade av informanterna liksom under och efter intervjuerna och observationerna. Samtliga informanter har informerades om att det var frivilligt att delta, att de hade rätt att avbryta och att de skulle vara anonyma samt vart materialet skall redovisas och arkiveras. Delgivande av följande information omfattar alla de inslag i den aktuella undersökningen som rimligen kan tänkas påverka informanternas villighet att delta (Pripp 2011:80ff). När det kommer till materialet som samlats från observationerna så har jag valt att inkludera användarnamnen till endast refererade Flashback-inlägg, av den anledningen att Flashback är ett öppet forum som alla har tillgång till samt att anonymiteten på hemsidan förhindrar kopplingar till privatpersonen. Det var inte hållbart att förmedla min forskarnärvaro vid varje observation, eftersom det med största sannolikhet skulle störa det sociala online-flödet avsevärt (Berg 2015:127).

Teoretiskt ramverk och begrepp

Min studie grundar sig i genusforskning, kritisk mansforskning och queerteori. Dessa teorier tar del av den social-konstruktivistiska traditionen, som generellt sätt ställer kritiskt till den positivistiska världssynen. Studien är således kritisk till det offentliga betraktande av incel och ensamhetsfenomenen från folkhälsoperspektivet samt säkerhetsperspektivet. För att skapa kontext till samhällsdiskuren utgår jag från Michel Foucaults (2008) resonemang kring hur samhället framställer kriminalitet som en viss typ av individ, vilket fördjupar analysen av diskursen om incels ur ett säkerhetsperspektiv. Jag utgår också från Wendy Browns (1993) analys av hur lidande och utanförskap kan skapa en grund för individuella och kollektiva former av identiteter, som hon benämner med begrepp *wounded attachments*, vilket belyser hur incel

har blivit ett begrepp individer identifierar sig med. Ett annat viktigt ramverk för studien är *ensamhet*, där jag utgår ifrån Bengt Brülde och Filip Fors (2015:47) studie av ensamhet som medför en viktig distinktion mellan subjektiv, den personliga upplevelsen av ensamhet, samt objektiv det vill säga fysisk ensamhet eller isolering. Brülde och Fors (2015:47ff) menar att den subjektiva upplevelsen och känslan av ensamhet överstiga den objektiva ensamhet, man kan känna ensamhet även om man har flera sociala kontakter och relationer, därmed läggs uppsatsen koncentrationen främst på den subjektiva ensamheten för att förstå unga mäns uttryckta upplevelser.

Uppsatsen utgår ifrån Judith Butlers (1990:6ff) tankar om kön och sexualitet. Hon hävdar att *biologisk kön* alltid har varit *genus*, socialt kön, eftersom människan redan vid födseln blir genusbestämd. Det biologiska könet kan alltså betraktas som ett resultat av genus, som därmed är en kulturell och social konstruktion som tolkas, skapas och reproduceras i samhället. Till följd därav bör begreppen *man*, *manlighet* och *maskulinitet* nyanseras och förklaras eftersom alla tre används frekvent i studiens empiri. Studien utgår ifrån Marcus Herz och Thomas Johanssons (2011:15f) förklaring av begreppen: Män används primärt när man syftar på individer som kategoriseras som biologiska män medan manlighet syftar till föreställningar och praktiker kopplade till den biologiska manskroppen, vilka också måste upprätthållas för att individer ska passera som män. Maskulinitet är det teoretiska begreppet som har används i denna studie för att förklara och förstå de sociala konstruktionerna av begreppen män och manligheter samt hur de sociala praktikerna verkar för att upprätthålla dessa konstruktioner. För att nyansera begreppet maskulinitet tillämpas det teoretiska begreppet *hegemonisk maskulinitet*, som utger det kulturella manliga idealet som förändras i relation till tid och rum. Begreppet erkänner mäns olika förhållanden till och reproduktion av manlig dominans i samhället, vilket möjliggör en kritisk analys av samhället (Connell 2003; Herz & Johansson 2011:126f). Enligt Connell (2003:101ff) är hegemonisk maskulinitet ideal positionen som inte nödvändigtvis innehas av enskilda män utan kan ses som en normativ och åtråvärd position som män drar nytta av och strävar efter, vilket gör att individuella praktiker hamnar i fokus. Man kan alltså om se det som en hegemonisk diskurs om manlighet som män och kvinnor förhåller sig till på olika sätt.

För att förstå de normsystem som existerar i samhället i relation till genus och sexualitet används queerteorins begrepp *heteronormativitet*. Den svenska antropologen och genusvetaren Fanny Ambjörnsson (2006) beskriver hur queerteorin ifrågasätter heterosexualitet som det naturliga och undersöker hur det produceras i samhället. Den ifrågasätter alltså de institutioner, strukturer och praktiker som främjar heterosexualitet som något självklart, naturligt och

önskvärt, så att det som bidrar till att en viss typ av heterosexuellt liv framstår som det mest åtråvärda och naturliga sättet att leva. Det innebär att inte all heterosexualitet faller innanför ramarna för det utpekade normala, exempelvis åldersskillnader eller ensamhet kan uppfattas som queert. Heteronormativitet är kulturellt, social och historisk skapat och är därmed föränderlig och kan ta sig olika uttryck beroende på tid och rum, och är således inte en bestämd biologisk naturlighet. Det mest grundläggande för heteronormativitetens överlevnad är upprätthållandet av skillnaden mellan könen samt gränsdragningen mellan hetero- och homosexualitet (Ambjörnsson 2006:51f:59; Butler 1990). Under studien har dessa två uppdelningar analyserats i relation till ensamhets- och incel-frågan.

Ovanstående förankras i granskning av det svenska samhället genom tillämpning av historikerna Henrik Berggrens och Lars Trägårdhs (2015) analys av samhällets historiska utveckling. Jag tillämpar vad de benämner som den ”*svenska teorin om kärlek*”, en förställning om att den sanna kärleken inte är byggd på det ömsesidiga beroendet utan på autonomins grund. Berggren och Trägårdh menar att svensk individualism bygger på en speciell moralisk logik om hur man hanterar relationer mellan människor. Dessa förståelser och förväntningar har djupa historiska rötter och genom praktiker har denna tankegång växt fram och fått fäste i såväl den nationella kulturen som i den moderna välfärdsstatens institutioner (ibid:65ff). Den svenska kärleksteorin fungerar alltså som ett normativt ideal för hur människor borde relatera till varandra och värdesätter förhållanden mellan två lika oberoende individer. Det är också viktigt att poängtera att detta ideal inte är svenskt, utan att det dramatiserar normativa ideal i moderna kapitalistiska samhällen generellt sett.

Tidigare forskning

Det finns brist på utvecklade etnografiska studier om incel, när det kommer till att spegla den upplevda verkligheten. Tidigare forskning om incel tenderar att fokusera på det diskursiva online kontexten av manosfären, vilket är en samlings ord för online-forum och webbplatser med gemensamma ideologiska idéer som främjar en visst traditionell maskulint ideal, ett misogynt förhållningsätt och antifeminism. Manosfären påstår ofta att maskulinitet är i kris, att traditionella män och deras identiteter och upplevelser är hotade. Professor i mediastudier, Debbie Gings studie *Alphas, Betas, and Incels: Theorizing the Masculinities of the Manosphere* (2019), som uppmärksammar online kontexten i vilken mansrättsrörelses organisering sker och teoretiserar de maskuliniteter som kännetecknar manosfärens, såsom incel och beta-maskulinitet. Även Michele White (2019), professor i media and visuella kulturstudier,

utforskar i sin bok *Producing masculinity: the Internet, gender, and sexuality*, hur olika former av normativ maskulinitet produceras online. Hon visar på att den kulturella förståelsen av maskulinitet är beroende av kvinnor och kvinnlighet, och utforskar kulturella uppfattningar om maskulinitet och hur det associeras med normativ vit heterosexuell maskulinitet. Studien *Involuntary Celibacy: A Life Course Analysis* av sociologen Denise Donnelly et. al (2001), är bland de första akademiska artiklar om incels och ger ett givande historiskt perspektiv på utveckling av fenomenet. Studien analyserar både mäns och kvinnors upplevelse och använder en bred förståelse av begreppet som inkluderar personer utan och med partner samt människor som aldrig haft sex. Att min studie har en samhällskritisk syn på incel som en social konstruktion och fokusera incels intersubjektiva upplevelse av ensamhet i Sverige är också vad som skiljer ut den från stora delar av det som tidigare skrivits, då det finns en kunskapslucka kring samhällsstrukturernas påverkan. Uppsatsen bidrar till att nyansera befintligt forskningsfält genom att flytta fokuset till strukturer kring maskulinitet i relation till ensamhet.

Disposition

I kapitel ett presenteras syfte, metod, material, teoretiska utgångspunkter och tidigare forskning. Kapitel två är uppdelad i olika teman. Under första rubriken "*Du vet, incels "typen"*", utforskas den sociala konstruktionen av incels i relation till samhällsdebatten. Under andra rubrik "*incels tankar*" lyfter användarna på Flashbacks syn på incel och identitetskap. Kapitel tre är också uppdelad i teman som församman ensamhets- och maskulinitets diskursen. Under första rubriken "*Den ideala biologiska mannen*", undersöks hur maskulinitet förstås och reproduceras samt dess påverkan på enskilda individers upplevelse av sexualitet, genus och ensamhet. Under andra rubriken "*Den svenska ensamheten*", diskuteras upplevelsen av subjektiv ensamhet, hur det uppfattas som ett utanförskap och hur heteronormen bidrar med att skapa samhällsstrukturer kring ensamhet och maskulinitet. I kapitel fyra presenterar undersökningens resultat och en kort avslutande diskussion förs.

2. Svenska samhällsdebatten kring incel

Det finns en bild av att incel är en viss typ av människa men vilket ”typ” det är råder det större tvetydighet om. Är det den hotfulla, kvinnohatande mannen som är incel eller är det den ensamma isolerade mannen? Står han i grunden för en rörelse, ett fenomen eller ett tillstånd? Denna studie utgår från just denna tvetydighet som speglar incel som ett socialt konstruerat fenomen som tolkas, skapas och reproduceras i samhället, och därmed också speglar samhällets interna motsägelser.

Du vet, Incel ”typen”

För att förstå hur samhällsdebatten utvecklas måste man förstå det historiska perspektivet. Begreppet ”incels” myntades ursprungligen under 1990-talet av en kanadensisk queer kvinna, Alana, som kände sig vilsen, ensam och osäker på sin egen sexualitet. Hon startade *Alana’s Involuntary Celibacy Project*: ett web-forum för män och kvinnor, där man kunde dela med sig av sina upplevelser av ensamhet och svårigheter att forma romantiska relationer. Även om projektet skapade begreppet så fanns det ingen officiell definition av incel utan det fanns flera olika tolkningar². Det gjorde det väldigt inkluderande, alla individer som upplevde avsaknad av sexuellt umgänge eller romantisk relation var tillåtna i forumet. Vid denna tidpunkt bar inte heller självbeskrivning som incel en negativ konnotation, utan det var incel-tillståndet i sig som var det negativa. (Alana u.å; Incel wiki 2020; Krakowski 2019). Forumet är inte aktivt idag men det finns ett mycket stort antal andra olika online-plattformar och forum för incels idag, vilket brukar benämnas som manosfären, där den inkluderande atmosfären och retoriken i många fall anses ha blivit dominerad av män, antifeminism och kvinnohat (Ging 2019:639ff)

En av anledningarna till att begreppet fått stor uppmärksamhet nästan två decennier senare är för att det har använts av förövare som begått våldsdåd och kvinnohatiska attacker. Det är den bild som mest frekvent återges av incels i internationell och nationell media. Den svenska tidskriften ETC skrev en artikel 2018 om svenska incel, där de intervjuade tre individer som identifierade sig med begreppet. Incels beskrivs som ett tillstånd men också som en mansaktivistisk rörelse, varav det sista nämnda är det som speglas tydligast genom artikeln. Rörelsen benämns som fylld av självhat men att hatet för kvinnorna som förvägrar dem uppskattning, kärlek och sex, är störst. Artikeln sammanställer att det är rimligt att tala om

---

² Se bilaga 1: Alana’s Involuntary Celibacy Project Definitions of Involuntary Celibacy

incel-rörelsen som en grogrund för terrorism där individer som söker manlig identitet kan radikaliseras och det uppmanas att det måste tas på allvar (Gustavsson 2018). Expressen skriver om hur incels möts på nätet i gemensam vrede över sitt missnöje över samhället och sitt kvinnohat samt den maktobalans som upplevs har förändrats mellan könen (Skoglund 2019). En skribent på Dagens Nyheter menar att incel-männen inte strävar efter något de saknar utan att de sörjer något som de tror tagits ifrån dem. De kan således räknas som en grupp där terrorister har sin grund eftersom det finns en diskurs om mäns rätt till kvinnokroppen (Hultquist 2019). Medias användande av begrepp som fenomen, grupp och rörelse har därmed skapat både en typ och en grupp som är ett hot för samhället. Det är inte längre endast ett negativt tillstånd som den enskilda individen upplever utan har transformerats till en aktiv rörelse med ideologi och identitet som utger en överhängande hot.

Det överhängande hotet är något som även svenska säkerhetspolisen (2020) har uppmärksammat. De senaste åren har det rapporterats om en ökning av antal fall av terrorattentat och våldshandlingar som genomförts av ensamagerande gärningspersoner med ideologiska motiv i västvärlden. Ahn-Za Hagström, senior-analytiker på Säpo, lyfter hotet från ensamma män som lever i ofrivilligt celibat, och som drivs av hat mot både kvinnor och samhället i stort (Sveriges radio 2020). Totalförsvarets forskningsinstitut släppte en rapport om incel, i vilken flera digitala mötesplatser undersöktes (Rapport: FOI Memo 7040). Syftet med studien var att öka förståelsen av vad incels-kulturen egentligen är, och att ge en inblick i några av de största digitala mötesplatserna för incels. Statistiken i studien är insamlad från forumen *incels.co*, *lookism.net* och *looksmx.me* med ett webbanalysverktyg mellan oktober och december 2019. I rapporten förklaras incels-individer som någon som själv identifierar sig som ofrivilligt celibat. FOI menar att man inte bör betrakta incels som någon organisation eller rörelse eftersom det inte finns någon ledarfigur eller någon tydlig ideologi som enar dem. Det ses istället som en subkultur med ett säreget språkbruk och spekulativa förklaringsmodeller som förenar deltagarna. På grund av den internetbaserade kommunikationen mellan incels är det svårt att kartlägga vilka dessa individer är och därmed avgöra hur utspritt fenomenet är i Sverige. I FOI:s rapport menar man att de flesta besökarna på forumen är amerikaner, men sett till befolkningsmängd finns en betydligt större andel besökare från Sverige än från USA. Det skulle betyda att Sverige är en av världen mest incels-folktätaste land.

FOI:s rapport nyanserar diskussionen om incels-fenomenet på flera sätt men samtidigt möter den också kritik från andra forskare inom fältet. Stefan Krakowski, överläkare i psykiatri, ställer sig väldigt skeptisk till delar av FOI-rapporten under den intervju som jag genomförde med honom. Han menar att det inte finns någon entydig definition av vem som är och inte är

incel och att det är att göra det enkelt för sig att göra det till en fråga om självdefinition, det vill säga den som anser sig vara en incel är det, vilket är FOI:s tolkning. Krakowski säger i intervjun: ”Det finns många svagheter i det här sensationella konstaterandet att Sverige är det mest inceltätaste landet i Europa, för det hävdade FOI. Jag köper inte det rakt av utan sätter ett stort frågetecken kring det”. Krakowski problematiserar rapportens kunskap om de faktiska individerna bakom skärmarna i incels-forum. Han menar att om man inte behärskar deras speciella språk och vokabulär som ständigt ändras så kan man inte ha en djupare förståelse för dem. Det är vanligt att man använder symboler, förkortningar en specifik terminologi samt att det är vanligt förekommande med användning av olika falska IP-adresser. Detta är några av anledningarna till att det är svårt att kartlägga medlemmarna på dessa forum, vilket säkerhetspolisen och FOI försöker göra. Det finns många självutnämnda experter på incels men det kan ifrågasättas enligt Krakowski. Han menar att FOI:s rapport bygger på datalogi och internettrafik och förmågan att analysera extremistgruppers kommunikation. För att förstå dem behövs mer ingående kunskap om deras levnadsvillkor.

Vad nyhetsmedia, FOI och Stefan Krakowski har gemensamt med sin syn på incel är att den bygger på patologi, det vill säga att incels ses som ett onormalt tillstånd. Till följd anses de vara ett hot av FOI och en grupp som behöver hjälpas enligt Stefan Krakowski. När man talar om incel som hot syftar man på en viss typ, incel-typen. Att incel inte har en fast ideologi, ledarskap eller inte är organiserade som grupp förändrar inte synen på dem som hot. Det kan förstås utifrån Michel Foucaults (2008) resonemang kring uppfinningen av kategorin kriminell, hur det moderna samhället börjar framställa en viss slags person från underklassen som patologisk, i samband med förebyggande säkerhetspolitik. Samhället måste agera mot brott innan brott har begåtts, men tillämpningen av lagen kan endast ske mot en individ och inte en handling. Hur samhället framställer kriminalitet som en typ genom att förklara förbrytare som ett patologiskt subjekt, det vill säga uppfinningen av kategorin kriminella. Benägenhet till brottslighet börjar därmed likställas med brottslighet. Foucault förklarar, ”So we can see how it was possible for an inner tendency of the whole system to emerge in this ambiguity between a form of the law which defines a relationship between the act and the actual application of the law which can only be directed at an individual, in this ambiguity between the crime and the criminal” (2008:249). Denna tendens ledde till ett nytt slags fokus på frågan om identitet. Foucault förklarar, ”When penal practice replaced the question: “What have you done?” with the question: “Who are you?” you see the jurisdictional function of the penal system being transformed, or doubled, or possibly undermined, by the question of veridiction” (2008:34). Med andra ord, den moderna människan kan anses vara brottsling utan att ha begått ett brott.

Man vet alltså vem som är brottslig genom att veta vem personen är, vilken typ. På det sättet kopplas idén om hot till en typ av individ. Incels framträder som en typ, alltså en grupp i samband med en större hotbild.

Incels tankar

De olika distinktionerna om identitet inom Flashback är på samma sätt fokuserad på idén om typ, vilket typ av incel man är eller huruvida man är incel eller inte. Dessa utvärderas ifrån normer i samhället som också ligger som grund för den logik som också styr rättsväsenden. De fyra huvudinformanterna för studien ger en tydlig representation över hur olika män förstår och identifierar sig med incel. Ludvig är en man i mitten av trettioårsåldern som arbetar inom IT-branscher och har varit ofrivilligt singel hela sitt liv, vilket han också tror han kommer att förbli resten av livet. Emil är också en man i trettioårsåldern, egenföretagare med anställda och beskriver sig själv som incel eftersom han inte kunnat etablera en ny romantisk relation sedan artonårsåldern. Till skillnad från Ludvig som upplever att han sällan umgås med människor utanför familjen så har Emil ett bra socialt kontaktnät med många vänner. Andreas är en manlig student i tidiga tjugooårsåldern, precis som Ludvig har Andreas få vänner och väldigt lite sexuell erfarenhet. Andreas ser sig själv som incel eftersom han endast haft sex en gång, han skriver: ” Jag har 0 vänner, är extremt dålig socialt, nästan oskuld, och väldigt bitter/avundsjuk på min omgivning och framförallt [på] tjejer”. Ludvig har också blivit påverkad av att vara ofrivillig singel, ”Jag har nog blivit en bitter människa. Jag tror jag har blivit känslökall också då jag inte bryr mig om hur det går för andra då jag är missnöjd med mitt eget liv”. Emil berättar följande om sin situation ” Har försökt i så många år nu och det börjar kännas dystert. Är jag utsorterad från dejting marknaden? Vill så gärna starta familj och ha någon att älska”. Användaren Samuel är en man i trettioårsåldern och har ett arbete han trivs med, till skillnad från de andra anser han sig inte vara incel utan volcel, det vill säga frivilligt celibat. Han har tidigare varit i en flera år lång relation. Efter att det tog slut har han känt sig väldig ensam samt upplevt svårigheter att ingå i en ny romantisk relation. Situation är delvis självvald i och med att han valt att avsluta dessa potentiella relationer eftersom intresse från hans sida saknades. Trots det upplever han en stor ensamhet och säger: ”Jag vill inte sitta och smyga med mina misslyckanden - jag delar min misär med hela svenska folket”. Vad samtliga har gemensamt är att de vill ingå i en romantisk relation med en kvinna men att det finns olika upplevda hinder, vilket gör att de relaterat till incel begreppet på olika sätt.

Det görs en särskild särskiljning mellan incel begreppet och olika inriktningar inom manosfären på Flashback. Användaren Transient menar att det är viktigt att skilja på incel som begrepp och de online-grupper som Red-pill och Balck-pill som anammat begreppet³. Centralt för manosfären som Ging (2019:640f) belyser i sin studie är konceptet ”The Red Pill philosophy”⁴, som syftar till att väcka män från feminismens manshat och hjärntvätt, och är nyckelbegreppet som förenar alla online-forum i manosfären (ibid). Denna syn är ofta dominerande i samhällsdebatten om incel och det är även likande forum som FOI har granskat och utgår ifrån under sin analys om hot. Flashbacks-forum har influenser av red-pill retorik i olika inlägg från olika användare, som de förmodligen tagit del av i andra forum i manosfären. Det finns en stor del kvinnohat och antifeminism på Flashback, även rasism och främlingsfientlighet är stort i majoriteten av forumen på plattformen. Vad som blir tydligt i de inlägg som gjorts av incels är att de främst handlar om självhat samt att söka förståelse och råd från individer som upplever samma problematik kring ensamhet. Det finns två dominerande föreställningar av incel innebär på Flashback-forumen, vissa har samhällsdiskursens hotfulla och kvinnohatiska uppfattning medan andra delar Alanas ursprungliga uppfattning, att de är individer som inte lyckats forma romantiska och sexuella relationer. De individer som har den senare uppfattningen tenderar vara män som har någon form av personlig upplevelse av ofrivillig ensamhet. Det uttrycks en intersubjektiv förståelse bland dessa användare. Det är flera användare som kritiserar hur begreppet har förlorat sin ursprungliga innebörd och hur användningen i samhället ser ut. Flashbackanvändaren Ihavenoname skriver: ”Termen incel har tyvärr blivit totalt förvrängd av dom flesta nu för tiden. Helt sjukt att man kunnat vrida till det så här. Snart har väl alla termer förlorat sin egentliga innebörd”. Man upplever alltså att incel har gått från att vara ett tillstånd till att uppfattas som en ideologi och rörelse och inte ett begrepp som olika rörelser har anammat.

Det som är påtagligt är att incel inte endast anses vara en problematisk grupp, det vill säga en patologi, utan det har också blivit en grund för en identitet. Stefan Krakowski säger att incel först och främst handlar om självhat och social isolering och att incel ger en sorts gruppidentitet, som visserligen är anonym och online. Han påpekar att incel ser sig själva som de lägst stående i samhället där hatet i många fall riktas mot en själv. Det är därmed alltmer slående att incel också har blivit en grund för en identitet. Människor identifierar sig med andra

---

³ Se bilaga 2.

⁴ The Red Pill är en analogi som kommer från The Matrix filmen från 1999, i vilken huvudkaraktären har möjligheten att välja mellan ett av de två tablettor: den blå tablettor innebär att fortsätta leva i förnekelse i den illusionen samhället utgör menad den röda tablettor innebär bli upplysning om livets elaka sanningar. (Se Ging 2019)

ord som incel, även om dem gör det på olika sätt. Hur män identifierar sig med begreppet incel kan förstås i det begrepp som Wendy Brown (1993) kallar *wounded attachments*, som förklarar hur lidande och utanförskap kan skapa grund för individuella och kollektiva former av identiteter i samhällen.

In its emergence as a protest against marginalization or subordination, politicized identity thus becomes attached to its own exclusion both because it is premised on this exclusion for its very existence as identity and because the formation of identity at the site of exclusion, as exclusion, arguments or “alter the direction of the suffering” entailed in subordination or marginalization by finding a site of blame. But in so doing, it installs its pain over its unredeemed history in the very foundation of its political claim, in its demand for recognition as identity (Brown 1993:406).

Brown förklarar med andra ord hur identiteten skapas av ett slags sår som handlar om att människor vänder sig till staten för att få erkännande för sitt lidande. Brown menar att psykisk skada också kan medför och upprätthåller etniska skillnader och genuskategorier, särskilt i förhållande till statligt lag och samhällsdiskurser. Nästkommande rubriker fokuseras på hur det svenska samhället skapar förutsättningar för skapandet av detta lidande, genom normer om sexualitet och maskulinitet och hur de förstås av ensamma män på Flashback.

3. Den ensamma incels-mannen

Ensamhets- och maskulinitetsdiskursen är på flera sätt sammanflätade och påverkar indirekt varandra. Incel och unga mäns ensamhet förknippas i stora drag som ett manligt samhällsproblem. Ensamhet likväl som manlighet blir ofta förknippat med sociala problem och man tenderar att behandla män som en homogen grupp baserat på deras biologiska kroppar. För att förstå hur ensamheten uttrycks, tolkas och reproduceras av i samhället och av incels måste man ha förståelse för samhällsnormer kring manlighet och kvinnlighet samt samhällsstrukturer kring relationer mellan individer och hur individer förväntas leva sina liv. Föregående del fokuserade på diskursen om incels i Sverige, följande del handlar om incels intersubjektiva förståelse av ensamhet utifrån relationsskapande och genusroller.

Den ideala biologiska mannen

Vardagligt bruk och föreställningar av män anspelar vanligtvis på den ”naturliga” biologiska aspekten. Manlighet hänvisar till den biologiska manskroppen, vilka också måste upprätthållas för att individer ska passera som män. Följaktligen förknippas maskulinitet med den manliga kroppen, hormoner och fysiologi (Herz & Johansson 2011:41f). Uppfattningen av maskulinitet som något naturligt, oföränderlig, och inneboende i den manliga kroppen är dominant på Flashback, därmed också en uppfattning av att basis för incel identitet är fysiologiskt. Tanken är att det finns olika typer av män och att man föds med olika biologiska förutsättningar inneboende i kroppen som ger individen personliga egenskaper. Emil förklarar på följande sätt: ”Vi kan inte ändra på biologin och ingen väljer hur man ska se ut eller vilken typ av personlighet man klarar av att utveckla under sitt liv. Jag har helt enkelt haft otur med att födas med fel gener i en tid där det ej är fördelaktigt att vara mig”. Den fasta biologiska uppfattningen kan därmed inte ge individer möjlighet att påverka sitt livsöde, utan det anser att det finns inre värden och kvaliteter som redan är förutbestämda. Detta blir i sin tur ett talande argument för att män inte kan förändras. I motsats menar Connell (2003:96) att det sociala könet, alltså genus, existerar därför att biologin inte kan bestämma det sociala. Fokuset behövde följaktligen flyttas till hur genus görs och de föreställningar som samhället har kring genus. Kroppen är fortfarande viktig eftersom den positionerar individer i en social kontext men maskulinitet blir ur ett genusperspektiv flytande, och uttrycks genom praktiker i sociala sammanhang som tid och rum skapar olika former av maskulinitet. Man talar därför ofta om maskuliniteter i plural (Connell & Messerschmidt 2005:836f).

Den naturliga maskulinitetens ideal, som män och kvinnor på olika sätt förhåller sig till, kan benämnas som hegemonisk maskulinitet eller hegemonisk diskurs. Det hänvisar till dominanta kulturella dynamiker som gör att en viss position kan hävda och upprätthålla maktstatus i samhället. Connell förklarar det på följande vis: "Hegemonisk maskulinitet är inte någon låst karaktärstyp som alltid och överallt ser likadan ut. Snarare är det så att maskuliniteten upprätthåller den hegemoniska positionen i ett visst mönster av genusrelationer /.../" (2003:100). Emil och flera andra på Flashback uttrycker är att det finns en uppfattning om att det finns olika typer av män och manligheter och att det finns en hierarkisk ordning, varav Emil upplever att han är "fel" typ av man enligt normerna. Vad heteronormativitet gör är att skapa normsystem, alltså att den föreskriver att man *ska* vara man eller kvinna samtidigt som den föreskriver regler om *hur* man ska vara man eller kvinna (Ambjörnsson 2006:112), även män kan känna sig paradoxalt underordnade inom denna logik. Idealet om hur man bör vara som man är vad mina informanter upplever som kärnan till vad som är fel med dem, eftersom de inte kan leva upp till dem vill inga kvinnor etablera en romantisk relation med dem. Ensamhet verkar således inte vara det enda problemet utan också känslan att det är något fel på dem, på grund av att de är ensamma.

Hegemonisk maskulinitet kopplas ofta ihop med egenskaper som aktörskap, styrka, rationalitet och självständighet. Den ideala mannen enligt mina informanter är snygg, förmögen och har hög status i samhället och är den man alla kvinnor vill ha. De anser sig själva som underlägsna i relation till idealmannen. Ludvig som aldrig har varit i en relation tror att brist på sexuell erfarenhet med åren har resulterat i dåligt självförtroende. Han förklarar: "När jag var yngre så försökte jag mycket bland tjejer på nätet, krogen och ja allt egentligen. Men dom backade direkt så om något fel är det på mig. Om det är mitt utseende eller en konstig aura jag har vet jag inte, men något måste det vara". Problemet som Emil upplever är att han har svårigheter att få kvinnor attraherad av honom, vilket han tror beror på en kombination av hans personlighet och hans fysiska utseende. Det sista anspelar till att han anser sig vara överviktig, vilket inte nödvändigtvis är en könsbaserad skönhetsnorm. Det läggs en stor vikt vid utseende och status som hinder för att kunna etablera en romantisk relation. Användaren Andreas ger uttryck för det när han skriver: "Känner mig så ledsen över att ha fötts som kille och som måste lida genom detta tråkiga liv. Men tjejerna verkar hata mig bara för att jag inte ser så bra ut.. Vill så gärna vara attraktiv men inget jag gör ändrar hur ful, tjejer tycker jag är". Psykiatrikern Stefan Krakowski förklarar att det är vanligt att incel upplever att de har förlorat i det "genetiska lotteriet".

Den traditionella hegemoniska diskursen har på senare tid utmanats genom bland annat ökad jämlikhet mellan de binära könen och feminism, vilket har lett till vad man kallar maskulinitetskrisen som diskuteras mycket i manofären eftersom den traditionella mansrollen anses vara hotad (White 2019; Ging 2019). Trots det är det fortfarande den traditionella hegemoniska maskuliniteters som eftersträvas av incel på Flashbacks-forum. Det gestaltas på i forumen i hur de relaterar och ser på andra män i samhället. Man anser att endast 20% av männen i världen lever upp till idealet och därmed får alla kvinnor, vilket gör att övriga 80% är dömda till ett singelliv. Rent matematisk, går denna ekvation inte ihop menar Stefan Krakowski, utan det skulle innebära att dessa 20% skulle behöva ha en ny sexpartner nästintill varje dag. Men om man bortser från den matematiska orimligheten i ovanstående påstående, så speglar det mäns upplevda relationen till den praktiserade maskuliniteten. Ett ideal är per definition omöjligt att leva upp till. Detta förstärker i sin tur mäns syn på sig själva som misslyckade och dömda till ensamhet. Enligt Stefan Krakowski har incels män ofta en skev självbild följt av ett förminskande, en förtvivlan och ett självhat. Reproduceringen av hegemonin skapar därmed en ond spiral. I själva verket är det väldigt sällan enskilda individer besitter en hegemonisk position, utan män positionerar sig i förhållande till och strävar efter den (Connell 2003:100ff; Herz & Johansson 2011).

Hegemoni bygger inte endast på kulturell dominans mellan grupper av män utan också mellan könen. Etnologen Inger Svensson (2002:3) menar att ”maskulint är det som betraktas som naturligt och det som är naturligt är följaktligen manligt”, alltså ses maskulinitets normer som en självklarhet i samhället medan det som uppfattas som naturlig kvinnlighet måste skapas i relation till det manliga. Begreppet maskulinitet är alltså beroende av femininitet samtidigt som det är viktigt att bibehålla maskuliniteten ren från det som anses vara feminint. Michele White (2019) forskare i media och kulturstudier, argumenterar för att institutioner och individen producerar och lyfter fram mäns anspråk om normativ maskulinitet genom att göra kvinnor och femininitet till det andra, det motsatta och oönskade, det vill säga det icke-normativa. Män måste alltså ta avstånd och undvika föreställda kvinnliga praktiker för att inte riskera att ses som omanliga. Att avvika från normativt könsbeteende kan leda till att individer misstänks som homosexuella (Ambjörnsson 2006:55f, 59).

Gränsdragningen mellan män och kvinnor blir tydlig när det kommer till sexualitet, attraktion och parbildning. Sexuell åtrå anses som något fysiologisk naturligt. Användaren MmGox skriver följande i en diskussion om attraktion: ”Detta stämmer cross culturally.

Attraktion baseras på biologi och ej kultur eller sociala strukturer”⁵. Synen på mäns och kvinnors sexualitet bygger på särskiljning mellan biologiska faktorer som anses förklara de naturliga förhållningssätten. De skillnader mellan mäns och kvinnors sexualitet som ofta framhävs är män som aktiva och kvinnor som passiva, män som sexuella och kvinnor som känslomässiga. Herz och Johansson (2011:29) menar att ”den manliga sexualiteten konstrueras som en aktiv, positiv handling i relation till den passiva kvinnliga sexualiteten”. Normer för mäns sexualitet som ofta framställs som naturligt inneboende är således en praktik som män förväntas utforska och eftersträva. Samuel skriver: ”Jag tycker inte det är skamligt att vara sexuellt frustrerad - sex är en naturlig drift och om man inte kan hitta någon att ha sex med så är det klart att man blir missnöjd”. Samhällsnormer indikerar således att män bör vara den aktiva parten vid sexuella interaktioner, vilket mina informanter känner en enorm press kring.

Den hegemoniska diskursen om den traditionella mansrollen som rationella, individualistiska och sexuellt aktiva reproducera en statisk och patriarkal könsordning (Herz & Johansson 2011:28f,36). Kvinnors sexualitet objektifieras genom att det ses som en passiv del av mäns biologiska behov och sociala status. Samtliga av mina informanter pratar om att *få* en flickvän, att *få* kärlek och att *få* kvinnor att känna attraktion för dem. Men även om de i vissa fall framstår som rofylstna så förändras språket ibland när de talar om vad de saknar. Emil som är relativt framgångsrik i sitt yrkesliv upplever inte en subjektiv ensamhet utan en emotionell:

”Jag saknar väldigt mycket att bara få hålla om en annan person och att bli om hållen. En romantisk relation för mig är rätt så kliché, man stöttar varandra, delar med sig av sina egenskaper till varandra, man har sex, har trevliga middagar med varandra. Ensamhet för mig är att man ej har någon att vända sig till intimt”.

Att incels självansende formas kring idén om att få kvinnor är inte förvånansvärt. Mina informanter påpekar att bilden som porträtteras av den framgångsrika mannen som ”har kvinnor”, framställs i bland annat i TV och media. Ur det perspektivet behandlar även det normativa samhället kvinnor som objekt. Men incels anses göra det alltför extremt och befaras inte kunna behärska sig själva. Denna tolkning ser manlig sexualitet som farlig och något som behöver begränsas och tyglas (Herz & Johansson 2011:28f). Framställningen av den farliga manliga sexualitet knyts oftare till vissa typer av män. Herz och Johansson (2011:31f) påvisar

---

⁵ Se bilaga 3.

på vikten av etnicitet och klass som samspelar i olika maktsymmetrier och som skapar tex exotifiering av exempelvis den svarta mannens sexualitet.

Ett problem som i samband med sådana uppfattningar ofta tas upp i Flashbacks forum är mansöverskottet bland de yngre generationerna i Sverige. Det föds fler pojkar än flickor enligt SCB (2020) samt att invånarantalet mellan åldern 25–34 är högt på grund högt barnafödande samt att stor del av dem som invandrar till Sverige är i dessa åldersgrupper. Att invandrare tar kvinnor från incel är också ett rasistiskt tema på Flashback. Men incel är inte ensamma om att markera mansöverskottet som grundläggande problem. Stefan Krakowski förklarar att det alltid funnits män som blivit ”över” i samhället som inte kunnat ingå i relationer, eftersom det alltid varit fler män än kvinnor, vilket bygger på ett väldigt heteronormativt synsätt som förutsätter att individer ska ingå i en relation med det motsatta könet. Han skrev i en artikel i tidskriften Kvartal (2019) att den överväldigande majoriteten av ensamma män inte utgör ett hot, men samtidigt säger han under vårt samtal att: ”Oavsett vilket samhälle vi talar om egentligen som har ett mansöverskott, av speciellt män i det yngre åldersgrupperna, det är ett samhälle med ökad våldsbenägenhet, med mer politiskextremist och där kvinnor är dem som blir offer för detta”. Det görs alltså indirekt en korrelation mellan ensamma män och ökad våldsbenägenhet, även av en expert som kritiserar korrelationer. För att knyta an till tidigare diskussion om Foucaults (2008) insikter om typologi, så blir typen ensam man en risk, ett potentiellt hot. Även Säpo (2020) och FOI (2020) har gått ut med att ensamma isolerade män kan utgöra ett hot mot samhället. Ironin är att det främst är hot mot sig själv. Krakowski menar att fler kvinnor söker vård för psykiska besvär än män på grund av att den manligakönsrollen hindrar män från att vara sårbara och prata om känslor. Krakowski fortsätter: ”Det är fler kvinnor som söker hjälp i tid men det är överväldigande fler män som begår självmord, hade de sökt hjälp tidigare så hade man kunnat undvika det”. Nästkommande rubrik fokuserar på hur denna ensamhet relaterar till svenska samhällets förväntan på partnerskap.

Den svenska ensamheten

För att analysera patologiseringen av ensamhetsfenomenet i Sverige, att det normala tillståndet har gjort det till en sjukdom, måste man ha förståelse för de samhällsnormer som utvecklats kring relationer mellan individer. Hur individer förväntas skapa och upprätthålla relationer samt vilka typer av relationer människor förväntas ingå i. Under denna rubrik kommer normer som

motsägelsefullt skapar ensamhet och möjliggör en viss form av relationsskapande undersökas och analyseras. Inledningsvis kontextualiseras synen på individen i det svenska samhället.

I och med modernitetens individualisering i västvärlden, har synen på människans autonomi och individens jämlikhet och likaberättigande som medborgare växt fram. Även om individens möjligheter formas av samhällsstrukturer så utgår man ifrån att individen är samhällets minsta beståndsdel, alltså inte släkten, familjen eller byn som tidigare (Berggren & Trädgårdh 2015:16ff). I Sverige är den sociopolitiska alliansen mellan stat och individ viktigare än mellan stat och familj eller individ och familj. Historiskt sett anses det att den svenska staten främjar individens strävan efter oberoende från allt utom staten genom att förse befolkningen med ett skyddsnät och resurser på ett sätt som gör individen oberoende av kollektiva kontaktnät, såsom familj, vänner eller arbetsgivare. Men välfärden skärs ner alltmer i takt med liberala reformer från 80-talet och samtidigt som individualismen har underlättat betydande framsteg inom jämställdhet, arbetstagares rättigheter och barns rättigheter så har också betoningen på individuell autonomi lett till statligt övertagande av traditionella mellanmänniska förbindelser som till stor del är en förutsättning för intimitet och närhet (ibid:81ff). Ovanstående blir tydligt i det som användaren Tarrou skriver:

Utbudet är tveklöst större idag, samtidigt är det vanligare med ensamhushåll och merparten av alla förhållanden slutar med att man går isär. Vi lever i en tid där mycket fokus ligger på *individen* och inte *familjen*. Dessutom är många människor inte beroende av en partner för att kunna försörja sig, resa, köpa en bostad etc. Varför byta en helt okej tillvaro som singel mot en medioker tvåsamhet?⁶

Vi lever således i ett samhälle som inte skapar förutsättningar för gemenskap utan tvärt om skapar ensamhet, för att upprätthålla idén om den starka självständiga individen. Användaren Emil är ett bra exempel. Han har ett tämligen bra socialt nätverk och är framgångsrik i sitt arbete. Följaktligen är han ekonomiskt självständig och socialt funktionell. Trots det upplever han en emotionell ensamhet, en avsaknad av en kärleksrelation med någon som han kan anförtro sig till på ett djupare plan. Efter sin enda romantiska relation i artonårsåldern har han försökt att etablera en ny relation men inte lyckats trots sina drömmar om att bilda familj och ha någon att älska. ”Jag är inte för gammal för att bli far ännu. Men tiden går som sagt”, säger Emil. Människor har olika sociala behov och känslighet för brist på social kontakt, därmed kan ensamhet upplevas oberoende av storleken på ens sociala kontaktnät eller intimsfär. Den

---

⁶ Se bilaga 4.

subjektiva upplevelsen och känslan har en större negativ påverkan på individen än den fysiska objektiva ensamheten. Det upplevda lidandet beror på att det existerar en relativ varaktig brist eller ofullständigheter i det sociala nätverket eller inom intimsfären (Brülde & Fors 2015:47f:56).

Samtliga informanter har en gemensam upplevelse av ofrivillig ensamhet, men den tar sig uttryck i olika känslor och upplevelser som i sin tur också påverkar hur de upplever sin omgivning samt synen på framtiden. Det uttrycker ofta en subjektiv existentiell ensamhet, att ens svårigheter och problem med ensamhet inte går att dela med andra. Man upplever att det inte finns någon medmänniska som verkligen lyssnar eller förstår deras situation. Det upplevs som omöjligt att prata öppet om sina problem utanför den trygga anonyma online-världen, på grund av det bemötandet man får när man säger att man är ofrivilligt singel. Det uppfattas som konstigt och märkligt av andra och även dem själva, vilket uttrycks regelbundet hos de män som uttrycker sin ofrivilliga ensamhet på Flashback. Samuel skriver: ”Jag tyckte själv att oskulder på 20+ var konstiga för några år sedan, men nu känns det som jag kan förstå dem på ett sätt. Det känns som det här med sex och relationer är något lotteri”. Ensamhet kan ofta leda till att individer upplever sig mindre förtjänt eller inte alls älskad, bekräftad eller behövd av sin omgivning och medmänniskor (Brülde och Fors 2015). Bristen på romantiska relationer ger exempelvis Emil en känsla av att han inte är värd att älskas, han säger: ”Det som gör mig deprimerad och ledsen är känslan av att jag inte är värd att älska, att ingen kommer tycka om mig eller finna mig "sexig" att jag är utstött från alla "normala" människor som kan finna en partner”. Tillståndet att vara ensam har patologiserats, det vill säga att det normala tillståndet har gjorts till en sjukdom. De ensamma männen lider inte endast av ensamheten i sig, som Krakowski menar är en folksjukdom, utan också av känslan att det är något fel på dem, på grund av att de är ensamma.

Fanny Ambjörnsson (2006:87) menar att den gifta monogama mamma-pappa-barn-modellen är den mall som är idealet för hur ett heterosexuellt liv bör levas. Det förespråkar endast en viss favoriserad variant av heterosexualitet, vilket endast representerar ett sätt att leva som heterosexuell. Alltså att inte ingå i en heterosexuell romantisk relation anses, på samma sätt som att ingå i en icke-heterosexuell relation, som något som inte är normativt och ifrågasätt därför av samhället och ens omgivning eftersom det ses som ett hot mot den normerande samhällsordningen. Samuel skriver: ”Vi lever i en kultur där det anses tabubelagt för en man att prata öppet om att han inte kan hitta någon kvinna”. Ludvig förklarar:

Det är jobbigt att säga till folk att man aldrig haft en relation, många tycker att det är konstigt och en del blir chockade när man säger något sådant. Jag tycker också det är konstigt. Som att man aldrig varit omtyckt av någon eller att man är helt tappad.

Fokuseringen på monogama mamma-pappa-barn idealet och dess frånvara överskuggar därmed en bredare problematik. Flera informanter som bland annat användaren Andreas uttrycker en subjektiv social ensamhet, upplevelsen av en frånvaro av band till andra individer som man kan känna samhörighet med samt en avsaknad av ett socialt sammanhang. Andreas beskriver i sin Flashback-tråd sin svårighet att knyta vänskapsband, senast han hade en nära vän var innan tioårsåldern. Han ingår i en social sfär via studierna men upplever att de relationerna endast är på ett ytligt plan och att han har svårt att forma djupare relationer med andra individer. ” Det finns en grupp jag hänger med i skolan. Men de är inga jag är tillräckligt nära med för att bjuda in eller bli bjuden av”, berättar Andreas. Trots den subjektiva sociala ensamheten så är det ändå den emotionella ensamheten, det vill säga kärlekspartner, som inläggen huvudsakligen fokuseras på. Problemet är att den heterosexuella normen förespråkar heterosexuella relationer och därmed uppfattas den enda utvägen från ensamheten är att ingå i en romantisk relation.

Ludvig beskriver sin ensamhet som något han upplever varje kväll när han kommer hem till sin tomma lägenhet. Vid frågan vad motsatsen till ensamhet är, svarar han att motsatsen är att vara i en parrelation, ”Har man en partner har man nästan alltid någon att äta middag med, se på film med och att vända sig till”. Steve Garlicks (2002) historiska diskussion nyanserar förståelsen för varför män tenderar att prioritera kärleksrelationer framför vänskapliga relationer. Han tillämpar Michel Foucaults insikt att mäns vänskapsrelationer komplicerats avsevärt när homosexualiteten kom att ses som ett medicinskt problem. Den heterosexuella och stabila relationen mellan man och kvinna förväntas ta över vänskapens funktion att skapa starka sociala och intima band i det moderna samhället. Garlicks ser denna typ av relationer som en avgörande del till att förstå förändringar i sexualitetens historia och argumenterar vidare för att stärkande av manlig vänskap också kan bidra till en kritik mot och upplösningen av en stark hegemonisk manlighet (ibid).

Det finns en upplevd tidsgräns för när man bör ha ingått i en heterosexuell relation. Stefan Krakowski menar att majoriteten av de incels han intervjuat har gett upp och accepterat ett ensamt liv, på grund av tidigare erfarenheter och tanken av att när man passera över trettio år så är det försent och omöjligt att etablera en romantisk relation. Ludvig delar upplevelse om utanförskapet och brist på socialt sammanhang blir tydligare som singel i trettioårsåldern. I takt

med att hans sociala krets minskat så upplevs möjligheterna till romantiska relationer ha blivit ännu mindre, eftersom det sociala livet kretsar ännu mer kring par och familj efter trettioårsåldern. Om man då inte har någon partner hamnar man automatisk utanför sociala umgängeskretsar. Det är alltså inte enbart på grund av oförmågan att skaffa en kvinnlig partner som dessa män kände sig utanför, utan det handlar dessutom om hur, när och med vem man ingår en relation med. Det kan förstås ur vad Berggren och Trägårdh (2015) kallar den "svenska teorin om kärlek", det vill säga föreställningen av att sann kärlek grundas på jämlikhet och en grundläggande respekt för den andras autonomi. Kärlek i det svenska samhället är således inte baserad på ömsesidigt beroende som är normer i stora delar av världen. Den "svenska teorin om kärlek" är en uppsättning förståelser och konventionella förväntningar på hur människor bör relatera till varandra (ibid:65ff).

Den allmänna uppfattningen främjar vikten av att vara oberoende gentemot andra människor, att inte vara underordnad eller i skuld, vare sig det handlar om ekonomi, känsloliv eller sociala förhållanden. Följande blir tydligt när Samuel berättar att han upplever en subjektiv emotionell ensamhet. Även om han haft möjlighet att etablera romantiska relationer så upplever han en avsaknad av en personlig kemi med de kvinnor han träffat. Anledningen är bland annat att vissa kvinnor inte haft arbete, och som han uttrycker det "jag har inget intresse av att vara en sugerdaddy". Det återspeglas också i hur Emil ser på möjligheterna till kärlek. Han säger: "Det finns inga garantier att man ska hitta någon i livet och det är ingen rättighet att få någon att älska en heller". Användning av ordet rättighet, reflekterar förståelsen för andra personers autonomi. Problematiken med relationsbildning uppstår igen när flera Flashback-användare uppmuntras att gå till prostituerade för sex eller åka till andra länder för att finna kärlek. Enligt Stefan Krakowski är inte fokuset alltid sexuellt utan snarare på närhet och kärlek, att betala för sex bekräftar i många fall självbilden att man inte är värd att älska och det skulle dessutom inte vara ett möte mellan två autonoma människor. Att söka efter kärlek i ett annat land anses innebära olika kulturella, sociala och ekonomiska ojämlikheter eftersom den "svenska teorin om kärlek" menar att enbart när man är självförsörjande, särskilt ekonomiskt och i juridiskt hänseende, så kan den typen av arrangemang inte ge äkta kärlek. Samuel skriver: "Nu vill jag inte nedvärdera thailändska kvinnor som ofta är snälla och vackra, utan det är mer det att det blir så uppenbart att det just är en affärsuppgörelse på lång tid". Äkta relationer av kärlek och vänskap kan bara vara möjliga mellan individer som inte är beroende av varandra eller inte står i ojämlika maktförhållanden. Att köpa sex eller söka kärlek utomlands upplevs följaktligen inte som ett tänkbart alternativ för många.

Kärleken som grundas i oberoende ses som mer genuint eftersom den inte kompromissar med individernas fria subjektivitet utan bygger på ett frivillig mottagande mellan två autonoma personer. Följderna av denna förståelse av kärlek är att relationer mellan individer som är beroende av varandra eller som står i ojämlika maktförhållanden, betraktas som oönskade, stötande och oäkta (Berggren & Trägårdh 2015:22;68f). I familjedynamiken framträder beroendets dilemma väldigt tydligt, fortsätter Berggren och Trädgård, majoriteten vill inte leva utan kärlek men värjer sig mot kärleken som en källa till asymmetrisk maktutövning (ibid). Det gestaltar även Lissa Nordin (2007) i sin studie om ensamma män i Norrland, som visar på ovanstående då en av hennes manliga informanter levde i en relation med en kvinna från Ryssland. Deras relation var heterosexuell men ansågs inte vara mellan två autonoma människor och därmed uppfattades relationen inte som äkta av omgivningen. På så sätt befinner de sig också i utkanten av den heterosexuella världshierarkin, i en sorts geopolitisk heteronormativ marginalisering (ibid).

Den normativa heterosexualiteten upprätthålls genom olika strategier varav hierarkisering, exkludering, marginalisering och patologisering blir väldigt tydliga konsekvenser och det ger en negativ påverkan på individens inställning och uppfattning av omvärlden. En kronisk ensamhet kan få allvarlig påverkan på individens liv eftersom man fastnar i en ond spiral som ständigt bekräftar sin status som ensam och utan ett socialt sammanhang. Följderna kan bli att man upplever tillvaron i högre grad som hotfull och otrygg, vilket resulterar i undvikande av sociala sammanhang samt distansering från omgivningen i syfte att skydda sig själv från ytterligare besvikelser. Det är i det sammanhanget viktigt att skilja mellan den yttre kortvariga situationsbetingade ensamheten och den kroniska ensamhet som kan medföra varaktiga psykologiska problem, menar Brülde och Fors (2015:49ff).

Heteronormativitet och den svenska kärleksteorin bidrar med andra ord till att skapa och reproducera inte endast ensamhet i samhället utan också utanförskap, marginalisering och stigmatisering. Det är därmed kanske inte förvånande att incel började just som en form av gemenskap för människor som kände utanförskap. På Flashbacks forum etablerar incels gemenskap genom att dela med sig av sin upplevelse och läsa andras upplevelser om hur svårt det är att vara ensam. Forumet öppnar upp möjligheten att prata om ensamhet anonymt, utan att stigmatiseras. Vetskapen om att andra har liknande problem är något som kan skänka tröst och även förståelse av de andra användarna, som i sin tur kan ge råd och stöd. Det finns en intersubjektiv förståelse för ensamhet på Flashback. Önskan om att ingå i en relation handlar alltså inte endast om naturliga mänskliga begär eller behov av närhet, utan det utgör också individens möjlighet att ingå i det svenska samhället.

4. Avslutande diskussion

Ensamhet i Sverige är normalt men det är inte normativt. Syfte med uppsatsen var att få en djupare förståelse för den upplevda ensamheten hos män i Sverige och att förstå den sociala konstruktionen av incels och hur det tar sig uttryck på Flashback. Detta genom att förstå på vilket sätt föreställningar om incels formas och konstrueras i Sverige, vilka föreställningar och normer för sexualitet och maskulinitet som uttrycks på forumet kopplat till relationsskapande samt hur den ofrivillig ensamhet uttrycks på Flashback. Avsikten var att lyfta yngre svenska mäns egen erfarenhet av ensamhet kopplat till maskulinitet och normer, för att på så sätt förstå hur ensamhet skapas och reproduceras i det svenska samhället. Analysen tar del av den socialkonstruktivistiska traditionen, som ställer sig kritiskt till den positivistiska världssyn som återspeglas i offentliga betraktandet av incel- och ensamhetsfenomenet, både från ett folkhälsoperspektiv samt ett säkerhetsperspektiv. Jag har tillämpat Michel Foucaults (2008) resonemang kring hur samhället framställer kriminalitet som en typ av individ som ger en förståelse för SÄPO och FOI föreställningar konstrueras om incels utifrån ett säkerhetsperspektiv. Det handlar om att förebygga ett potentiellt hot, vilket innebär att agera mot en typ av individ eller grupp innan brott begås. Med hjälp av denna förebyggande logik kan man också tyda samhällsdiskuren kring ensamhets fenomenet, som beskrivs av myndigheter som ett folkhälsoproblem som blir allt större. Psykiatrikern Stefan Krakowskis yrkesmässiga syn på incels hänvisar till att det handlar om väldigt ensamma män, där majoriteten inte är farliga. Men samtidigt dras en indirekt korrelation mellan ensamma män och ökad våldsbänagenhet.

Genom att istället tolka incel som en social konstruktion har jag velat påvisa fenomenets kulturella problematik och ifrågasätta de samhällsnormer, strukturer och praktiker som skapar förutsättning för den upplevda ensamheten hos personer som ser sig själva som incel. Det svenska samhället bygger på ett heteronormativt förhållningssätt, vilket upprätthåller skillnaden mellan kvinnor och män samtidigt som den också upprätthåller gränsdragningen mellan heterosexualitet och homosexualitet. Studien har gestaltat hur den hegemoniska maskuliniteten tolkas, upprätthålls och reproduceras av män, vilket skapar en ond spiral som ständigt bekräftar ens upplevda maskulina statusen. Det ouppnåeliga idealet blir för incel normerande, vilket i sin tur förstärker mäns syn på sig själva som misslyckade och dömda till ensamhet. Deras misslyckande blir ett biologiskt faktum. Jag påvisar också hur normer och strukturerar för monogam samlevnad mellan två individer av motsatt kön inte endast dikterar vem man bör ingå en relation med utan också hur och när dessa relationer bör etableras, vilket uttryckts bland

annat med hjälp av den svenska teorin om kärlek, ett ideal som endast ger utrymme för äkta kärlek mellan två autonoma individer.

Att inte leva i en heteronormativ romantisk relation kan leda till sanktioner i form av marginalisering, patologisering och exkludering. Dessa former av ensamhet skapar lidande på olika sätt, det första behöver man inte vara självmedveten om eftersom ensamhet anses som normalt, men att inte vara normativ skapar utanförskap och ger känslor som skam och självhat. Följderna kan bli att man upplever tillvaron i högre grad som hotfull och otrygg, vilket resulterar i undvikande av sociala sammanhang samt distansering från omgivningen i syfte att skydda sig själv från ytterligare besvikelser. Flashback-forumet skapar en anonym gemenskap för de individer som upplever dessa svårigheter. Hur gemenskapen växt fram från utanförskapet och ensamhet har förståtts ur Wendy Browns (1993) analys av hur lidande och utanförskap kan skapa grunden för individuella och kollektiva former av identiteter, i det här fallet incel identiteten. Samhället kan alltså ses som grunden av patologin.

Avslutningsvis är det av värde att påpeka att långt ifrån all etnografi har kunnat presenteras i uppsatsen utan det är endast en liten utmärkande del som har lagts fram här. Om vi vill förstå hur unga mäns ensamhet måste vi ge denna typ av information större utrymme, och förstå vad informationen talar om genom att anlägga ett kritiskt maskulinitetsperspektiv och kritiskt normperspektiv på materialet. Därför innefattar förslag på vidare forskning bland annat längre och djupare etnografiska studier om incel, där utförliga intervjuer görs med dessa individer men även forskning som fördjupar det akademiska materialet av incels och ensamma mäns upplevda verklighet, för att bland annat förstå den så kallade maskulinitetskrisen. Materialet påvisar även att det är icke-normativt att vara ensamma överlag i det svenska samhället, även om denna studie har fokuserat på unga män så påverkas hela den svenska befolkningen av ensamhetsparadoxen, vilket vidare etnografisk forskning kan belysa.

Käll- och litteraturförteckning

Litteratur

- Ambjörnsson, F. 2006. *Vad är queer?* Natur & kultur, Stockholm
- Berg, M 2015. *Netnografi: att forska om och med internet*. 1. uppl. Lund: Studentlitteratur
- Berggren, H. och Trägårdh, L. 2015. *Är svensken människa?: gemenskap och oberoende i det moderna Sverige*, Andra upplagan edn, Norstedts, Stockholm.
- Brown, W. 1993. "Wounded Attachments", *Political theory*, vol. 21, nr. 3, s. 390-410.
- Brülde, B. & Fors, F. 2015 "Den svenska ensamheten: Om hur olika former av ensamhet påverkar vårt välbefinnande" i Annika Bergström, Bengt Johansson, Henrik Oscarsson & Maria Oskarson (red), *Fragment*. Göteborgs universitet: SOM-institutet.
- Butler, J. 1990. *Gender trouble. Feminism and the subversion of identity*. London: Routledge.
- Connell, R. & Lindén, Å. 2003. *Maskuliniteter*, 2. uppl edn, Daidalos, Göteborg.
- Connell, R. W., and J. Messerschmidt. 2005. "Hegemonic Masculinity: Rethinking the Concept." *Gender and Society* 19:829–59.
- Donnelly, D, et al. 2001. "Involuntary Celibacy: A Life Course Analysis." *The Journal of Sex Research*, vol. 38, nr. 2, s. 159–68
- Foucault, M. & Senellart, M. 2008. *The birth of biopolitics: lectures at the Collège de France, 1978-1979*, Palgrave Macmillan, Basingstoke.
- Garlick, S. 2002, "The beauty of friendship: Foucault, masculinity and the work of art", *Philosophy & social criticism*, vol. 28, nr. 5, s. 558-577
- Ging, D. 2019. "Alphas, Betas, and Incels: Theorizing the Masculinities of the Manosphere", *Men and Masculinities*, 22(4), s. 638–657
- Herz, M. & Johansson, T. 2011. *Maskuliniteter: kritik, tendenser, trender*, 1. uppl. edn, Liber, Malmö.
- Lund, A. 2015. "Ensamhet – ett hot mot vår hälsa". *Medicinsk Vetenskap*. Karolinska institutet (1), s 22-27.
- Nordin, L. 2007. *Man ska ju vara två: män och kärlekslängtan i norrländsk glesbygd*, Natur & kultur.
- Pripp, O. och Öhlander, M. 2011. "Observation" I: Lars Kaijser & Magnus Öhlander, red. *Etnologiskt fältarbete*. Lund: Studentlitteratur, s. 113-145.
- Svensson, I. 2002. "Manlighet som behag och begär. Läderbögars självpresentation." I: Lena Gerholm (red.). *Lust, lidelse och längtan. Kulturella perspektiv på sexualitet*. Stockholm. Natur och kultur.

White, M. 2019. *Producing masculinity: the Internet, gender, and sexuality*, Routledge, Taylor & Francis Group, New York, NY.

Öhlander, M. 2011. "Utgångspunkter". I: Lars Kaijser & Magnus Öhlander, red. *Etnologiskt fältarbete*. Lund: Studentlitteratur, s. 11-35.

Elektroniska källor

1177 Vårdguiden. 2018. Ensamhet skadar vår hälsa.

<https://www.1177.se/Vasternorrland/liv--halsa/psykisk-halsa/ensamhet-skadar-var-halsa/> [2020-12-05]

Alana. (u.å) "Possible Definitions of Involuntary Celibacy". Internet Archive:

<https://web.archive.org/web/20030213112926/http://www.ncf.carleton.ca:80/~ad097/definitions.htm> [hämtad 2020-12-16]

Carin Holmberg 2020.. "Mäns hat mot kvinnor – ett växande terrorhot". *Sveriges radio*.

<https://sverigesradio.se/artikel/7366942> [hämtad 2020-11-29]

Fernströmquist Johan, Pelzer Björn, Cohen Katie, Kaati Lisa, Akrami Nazar. 2020. Hope, cope & rope: Incels i digitala miljöer. (Rapport: FOI Memo 7040). Totalförsvarets forskningsinstitut.

<https://www.foi.se/rapportsammanfattning?reportNo=FOI%20Memo%207040> [hämtad 2020-11-23]

Flashback. 2020. *Regler*. <https://www.flashback.org/regler> [hämtad 2020-11-30]

FOI. 2020. Kvinnohat och våldshyllningar i digitala incelmiljöer. <https://www.foi.se/nyheter-och-press/nyheter/2020-03-04-kvinnohat-och-valdshyllningar-i-digitala-incelmiljoer.html?openExpanderWith=Kvinnohat%2Cv%C3%A5ldshyllningar%2Cdigitala%2Cincelmilj%C3%B6er%2Ckvinnohat> [hämtad 2020-11-29]

Gustavsson, Andreas. 2018. "Här är de svenska Incel-männen: "Jag hatar kvinnor"." *ETC*.

<https://www.etc.se/inrikes/har-ar-de-svenska-incele-mannen-jag-hatar-kvinnor?sida=1> [2020-12-16]

Hultquist, Catia. 2019. "Incelmännen sörjer något som de tror tagits ifrån dem". *Dagens Nyheter*.

<https://www.dn.se/kultur-noje/catia-hultquist-incele-mannen-sorjer-nagot-som-de-tror-tagits-ifran-dem/?forceScript=1&variantType=ADBLOCKER#receipt-page> [2020-12-16]

Incel wiki. 2020. Alana's Involuntary Celibacy Project.

https://incels.wiki/w/Alana%27s_Involuntary_Celibacy_Project [hämtad 2020-12-15]

Krakowski, Stefan. 2019. "Celibat, hat och attentat". *Kvartal*. Tillgänglig:

<https://kvartal.se/artiklar/celibat-hat-och-attentat/> [hämtad 2020-12-08]

Nationalencyklopedin. 2020, Incel.

<http://www.ne.se/uppslagsverk/encyklopedi/lang/incele> [hämtad 2020-12-10]

Skoglund, Karolina. 2019. "Svenska män som lever ofrivilligt celibat". *Expressen*.
<https://www.expressen.se/premium/politik/svenska-mannen-som-lever-i-ofrivillig-celibat/>
[hämtad 2020-12-16]

Statistiska Central Byrån, SCB. 2019. Fyra procent är socialt isolerade.
<https://www.scb.se/hitta-statistik/artiklar/2019/fyra-procent-ar-socialt-isolerade/> [hämtad
2020-12-08]

Statistiska Central Byrån, SCB. 2020. Hushåll i Sverige. [https://www.scb.se/hitta-
statistik/sverige-i-siffror/manniskorna-i-sverige/hushall-i-sverige/](https://www.scb.se/hitta-statistik/sverige-i-siffror/manniskorna-i-sverige/hushall-i-sverige/) [hämtad 2020-12-15]

Statistiska Central Byrån, SCB. 2020. Sveriges befolkningspyramid. [https://www.scb.se/hitta-
statistik/sverige-i-siffror/manniskorna-i-sverige/sveriges-befolkningspyramid/](https://www.scb.se/hitta-statistik/sverige-i-siffror/manniskorna-i-sverige/sveriges-befolkningspyramid/) [hämtad 2020-
12-20]

Säkerhetspolisen, Säpo. 2020. Ensamagerande gärningspersoner.
<https://www.sakerhetspolisen.se/forfattningsskydd/ensamagerande.html> [2020-12-16]

Otryckta källor

Intervjuer:

1. Stefan Krakowski
Profession: Överläkare i Psykiatri, skribent och författare.
Intervjuform: Digital-zoom intervju
Datum: 2020-11-23
Intervju längd: 50 min
Intervjuare: Amanda Ömar
Intervju förvaras hos författaren.
2. Emil (pseudonym)
Könsidentitet: Man
Ålder: 25–35 år
Sysselsättning: Egenföretagare
Intervjuform: Mejl-intervju
Datum: 2020-11-26 till 2020-12-20
Intervjuare: Amanda Ömar
Intervju förvaras hos författaren
3. Ludvig (pseudonym)
Könsidentitet: Man
Ålder: 34
Sysselsättning: Arbetar inom IT-branschen
Intervjuform: Privatmedelande via Flashback
Datum: 2020-11-28 till 2020-12-20

Intervjuare: Amanda Ömar
Intervju förvaras hos författaren

Observerade Flashback-användare:

1. Andreas (pseudonym)
Könsidentitet: Man
Ålder: 22 år
Sysselsättning: Student
Datum: 2020-11-01 till 2020-12-20
Observatör: Amanda Ömar
Observation förvaras hos författaren
2. Samuel (pseudonym)
Könsidentitet: Man
Ålder: 35 år
Sysselsättning: Arbete okänt
Datum: 2020-11-01 till 2020-12-20
Observatör: Amanda Ömar
Observation förvaras hos författaren

Observation:

1. Utförd mellan 2020-10-01 till 2020-12-15, på Flashback.org, Forum: Hem, underkategori *relationer och samlevnad: allmän*. <https://www.flashback.org/f181>
Observationen utförde av författaren
Observationsmaterialförvaras hos författaren.
2. Utförd mellan 2020-10-01 till 2020-12-15, på Flashback.org, Forum: Politik, underkategori *feminism*. <https://www.flashback.org/f150>
Observationen utförde av författaren
Observationsmaterialförvaras hos författaren.
3. Utförd mellan 2020-10-01 till 2020-12-15, på Flashback.org, Forum: Sex, underkategori *erotik och sexualitet*. <https://www.flashback.org/f22>
Observationen utförde av författaren
Observationsmaterialförvaras hos författaren.

Bilaga

Bilaga 1: *Alana's Involuntary Celibacy Project Definitions of Involuntary Celibacy*

Bilagan är hämtad från:

Internet Archive, 2020-12-16, *Possible Definitions of Involuntary Celibacy*,
<https://web.archive.org/web/20030213112926/http://www.ncf.carleton.ca:80/~ad097/definitions.htm>

Incel is an invented term, so there is no official definition. There are at least two distinct, though related, categories: single and married incels. Here are some attempts at definitions, from Alana and other mailing list members:

- Someone who has never dated, or not dated in a long time, but would like to, is involuntarily celibate
- the state of never being in a relationship
- long periods of not dating anyone
- those who, for one reason or another, have difficulty meeting someone for a sexual relationship
- No or very little experience with sex and dating
- Someone with experience of dating and sex, but not for many years
- Those who are in a relationship, but for one reason or another their partner desires sex very infrequently or not at all
- the state of being sexually inactive while wishing to be otherwise
- Inability to form relationships
- Married, but the "spark" is gone: little or no sex, little or no love.
- Those who have the intense difficulty dating, searching for a mate
- Those who just want to get laid, and can't for some reason
- Your [Geek Code](#) contains r--, r---, !r, r*, z, z--, !z, or !z+
- Not being able to express oneself sexually due to circumstances that are difficult to control (this would include those who are socially phobic, shy, disfigured, homosexual, sexually dysfunctional, marcel, the handicapped, prisoners, mentally ill, pedophiles or whatever else...the list is infinite)
- a longer definition, below

Bilaga 2:

Från Flashback-tråden: Jag står för att jag är incel - hjälp mig någon?

<https://www.flashback.org/t2957237> [2020-11-05]

The screenshot shows a forum post by user **Transient** (Member since Aug 2008, 466 posts). The post is a reply to a thread about being an incel. It contains three numbered points:

1. Vi lever i en kultur där det anses tabubelagt för en man att prata öppet om att han inte kan hitta någon kvinna. Men jag är stolt autist och tänker inte bry mig om detta. I en tid när alla skrattar åt incels så vill jag ge incelmannen ett ansikte.
2. Varför är det så skamligt med incel egentligen? I alla tider har det ju funnits män som inte har dugit åt någon och som har fått dö ensamma.
3. Sen undrar jag om någon har några tips till mig om jag vill slippa vara incel på sikt?

The post also includes a quote from user **leosundberg** and a response from the author explaining their perspective on the term 'incel' and the social stigma associated with it.

Bilaga 3:

Från Flashback-tråden: Är det svårare att hitta en partner idag. <https://www.flashback.org/t3282247> [2020-11-18]

The screenshot shows a forum post by user **MmGox** (Member since Apr 2020, 399 posts). The post is a reply to a thread about finding a partner. It contains a quote from user **Amom** and a response from the author discussing cultural differences and biological factors in attraction.

The quote from **Amom** asks: "Om jag förstår dig rätt, så anspelar du på biologiska faktorer. Hur tänker du kring kulturella faktorer?"

The response from **MmGox** states: "Detta stämmer cross culturally. Attraktion baseras på biologi och ej kultur eller sociala strukturer. Sverige har aldrig varit tryggare"

Bilaga 4:

Från Flashback-tråden: Är det svårare att hitta en partner idag. <https://www.flashback.org/t3282247>
[2020-11-18]

The screenshot shows a forum post on the Flashback website. The post is titled "Är det svårare att hitta en partner idag." and is part of a thread with 79 members. The post is by a user named "Jatro" and is dated May 2020. The text of the post discusses the challenges of finding a partner in the current climate, mentioning the focus on individualism and the impact of the pandemic. The post includes a quote from another user, "Amom", and a link to the original post. The interface shows a navigation bar with various categories and a search bar.

Aktuella ämnen Nya ämnen Nya inlägg Prenumerationer Taggar Regler Stöd Flashback

Data Droger Ekonomi Fordon Hem Kultur Livsstil Mat Politik Resor Samhälle Sex Sport Vetenskap Övrigt Flashback

Avancerad sökning →

Nytt idag

79 medlemmar

Jatro
Medlem

Reg: Maj 2020
Inlägg: 2 559

Citat:
← Ursprungligen postat av **Amom**
FB vill gärna höra era tankar.

Utbudet är tveklöst större idag, samtidigt är det vanligare med ensamhushåll och merparten av alla förhållanden slutar med att man går isär.

Vi lever i en tid där mycket fokus ligger på *individen* och inte *familjen*. Dessutom är många människor inte beroende av en partner för att kunna försörja sig, resa, köpa en bostad etc. Varför byta en helt okej tillvaro som singel mot en medioker tvåsamhet?

Utöver detta utmanas *mansrollen* när arbetsmarknaden förändras och kvinnor får allt fler möjligheter. Märks genom Lex. gnäll om hur lätt det är att vara tjej på Tinder 😊

888 - Les fleurs du mal

Rapportera Citera+ Citera